Закон о комуналним делатностима

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 88/2011, 46/2014 - Одлука УС РС, 104/2016 (чл. 21-23. нису у пречишћеном тексту) 95/2018 и 94/2024 (чл. 24. није у пречишћеном тексту).

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом одређују се комуналне делатности и уређују општи услови и начин њиховог обављања.

Значење израза

Члан 1а

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) комунална услуга је услуга од општег интереса, која се пружа правним и физичким лицима у оквиру одређене комуналне делатности;

2) корисник комуналне услуге је физичко, правно лице или предузетник који користи комуналне услуге на територији Републике Србије;

3) вршилац комуналне делатности је јавно предузеће или привредно друштво које је јединица локалне самоуправе основала за обављање једне или више комуналних делатности, друго привредно друштво или предузетник коме је одлуком скупштине јединице локалне самоуправе поверено обављање комуналних делатности, као и привредни субјект који је изузет од поверавања обављања комуналне делатности али поседује решење о испуњености услова за обављање комуналне делатности, у складу са подзаконским актом донетим на основу овог закона.

Појам комуналне делатности

Члан 2.

Комуналне делатности у смислу овог закона су делатности пружања комуналних услуга од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица код којих је јединица локалне самоуправе дужна да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета, као и надзор над њиховим вршењем.

Комуналне делатности су делатности од општег интереса.

Комуналне делатности су:

1) снабдевање водом за пиће;

2) пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода;

3) производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом;

4) управљање комуналним отпадом;

5) градски и приградски превоз путника;

6) управљање гробљима и сахрањивање;

6а) погребна делатност;

7) управљање јавним паркиралиштима;

8) обезбеђивање јавног осветљења;

9) управљање пијацама;

10) одржавање улица и путева;

11) одржавање чистоће на површинама јавне намене;

12) одржавање јавних зелених површина;

13) димничарске услуге;

14) делатност зоохигијене.

Комуналне делатности из става 3. тач. од 1) до 7) и тач. од 11) до 13) овог члана су делатности од општег економског интереса у смислу прописа о заштити потрошача.

Скупштина јединице локалне самоуправе може као комуналне одредити и друге делатности од локалног интереса, у складу са ставом 1. овог члана, уз претходну сагласност министарства надлежног за комуналне

делатности.

Скупштина јединице локалне самоуправе својом одлуком прописује услове и начин обављања комуналне делатности из става 5. овог члана.

Министар надлежан за послове комуналних делатности ближе прописује поступак за прибављање сагласности из става 5. овог члана.

Одређење комуналних делатности

Члан 3.

Комуналне делатности из члана 2. став 3. овог закона обухватају:

1) снабдевање водом за пиће је захватање, пречишћавање, прерада и испорука воде водоводном мрежом до мерног инструмента потрошача, обухватајући и мерни инструмент;

2) пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода је сакупљање, одвођење, пречишћавање и испуштање отпадних, атмосферских и површинских вода са површина јавне намене, односно од прикључка корисника на уличну канализациону мрежу, третман отпадних вода у постројењу за пречишћавање, црпљење, одвоз и третирање фекалија из септичких јама;

3) производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом обухватају претварање примарне енергије енергената у топлотну енергију сагоревањем и/или коришћењем обновљивих извора енергије, преношење топлотне енергије за даљинско грејање и/или хлађење за више објеката или индустријску употребу помоћу паре, топле воде или расхладног флуида кроз дистрибутивне системе и продају топлотне енергије крајњим купцима по ценама одређеним у складу са прописаном методологијом;

4) управљање комуналним отпадом је сакупљање комуналног отпада, његово одвожење, третман и безбедно одлагање укључујући управљање, одржавање, санирање и затварање депонија, као и селекција секундарних сировина и одржавање, њихово складиштење и третман;

5) градски и приградски превоз путника је превоз путника унутар насељених места или између насељених места која се налазе на територији јединице локалне самоуправе, који обухвата јавни линијски превоз аутобусом, тролејбусом, трамвајем, метроом, жичаром, путничким бродом, скелом и чамцем за привредне сврхе, као и обезбеђивање места за укрцавање и искрцавање путника (станица, стајалишта и плутајућих објеката за пристајање пловила која врше превоз путника у домаћој линијској пловидби и сл. као саобраћајних објеката који се користе у тим видовима превоза);

6) управљање гробљима и сахрањивање је: управљање и одржавање гробља; одржавање гробног места и наплата накнаде за одржавање гробног места; обезбеђивање, давање у закуп уређених гробних места; покопавање и ексхумација посмртних остатака, кремирање и остављање пепела покојника; одржавање објеката који се налазе у склопу гробља (мртвачница, капела, розаријум, колумбаријум, крематоријум); одржавање пасивних гробаља и спомен-обележја;

6а) погребна делатност је преузимање и превоз посмртних остатака од места смрти, односно места на коме се налази умрла особа (стан, здравствена установа, институти за судску медицину и патологију, установе социјалне заштите и друга места) и превоз до места одређеног посебним прописом (патологије, судске медицине, гробља, крематоријума, аеродрома, пословног простора погребног предузећа у ком постоје прописани услови за смештај и чување покојника), организација сахране и испраћаја са прибављањем потребне документације за организацију превоза и сахрањивања, чување посмртних остатака у расхладном уређају и припремање покојника за сахрањивање;

7) управљање јавним паркиралиштима је услуга одржавања јавних паркиралишта и простора за паркирање на обележеним местима (затворени и отворени простори), организација и вршење контроле и наплате паркирања, услуга уклањања непрописно паркираних, одбачених или остављених возила, премештање паркираних возила под условима прописаним овим и другим посебним законом, постављање уређаја којима се по налогу надлежног органа спречава одвожење возила, као и уклањање, премештање возила и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила у случајевима предвиђеним посебном одлуком скупштине јединице локалне самоуправе којом се уређује начин обављања комуналне делатности управљања јавним паркиралиштима, као и вршење наплате ових услуга;

8) обезбеђивање јавног осветљења обухвата одржавање, адаптацију и унапређење објеката и инсталација јавног осветљења којима се осветљавају саобраћајне и друге површине јавне намене;

9) управљање пијацама је комунално опремање, одржавање и уређење простора намењених обављању пијачне делатности и објеката на пијацама (пијачног пословног простора, укључујући и киоске, тезге и остала пијачна продајна места на отвореном простору); давање у закуп продајних простора на пијацама (пословни простори, тезге, боксови, расхладне витрине, расхладне коморе, обележена продајна места); организација делатности на затвореним и отвореним просторима који су намењени за обављање промета пољопривредно-прехрамбених и других производа и пружање пратећих услуга; примена критеријума за давање у закуп продајних простора на пијацама под условима прописаним овим законом и другим прописима, као и прописима јединица локалне самоуправе и вођење евиденције о корисницима комуналних услуга;

10) одржавање улица и путева у градовима и другим насељима је извођење радова којима се обезбеђује несметано и безбедно одвијање саобраћаја и чува и унапређује употребна вредност улица, путева, тргова, платоа и сл.;

11) одржавање чистоће на јавним површинама је чишћење и прање асфалтираних, бетонских, поплочаних и других јавних површина, прикупљање и одвожење комуналног отпада са тих површина, одржавање и пражњење посуда за отпатке на јавним површинама, као и одржавање јавних чесми, бунара, фонтана, купалишта, плажа и тоалета као комуналних објеката;

12) одржавање јавних зелених површина је уређење, текуће и инвестиционо одржавање, реконструкција и санација зелених, рекреативних површина и приобаља;

13) димничарске услуге обухватају контролу и чишћење димоводних и ложишних објеката и уређаја и вентилационих канала и уређаја, преглед новоизграђених и дограђених димоводних и ложишних објеката и уређаја и мерење емисије димних гасова и утврђивање степена корисности ложишног уређаја, осим у случајевима када наведене послове обављају правна лица или предузетници овлашћени у складу са законом којим је уређена област цевоводног транспорта гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуције гасовитих угљоводоника;

14) делатност зоохигијене обухвата послове: хватања, превоза, збрињавања, смештаја напуштених и изгубљених животиња у прихватилиште; контроле и смањења популације изгубљених и напуштених паса и мачака; нешкодљивог уклањања и транспорта лешева животиња са јавних површина и објеката за узгој, држање, дресуру, излагање, одржавање такмичења или промет животиња до објеката за сакупљање, прераду или уништавање споредних производа животињског порекла на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину; спровођења мера за смањење популације глодара, инсеката и штетних микроорганизама мерама дезинфекције, дезинсекције и дератизације на јавним површинама.

Родна неутралност израза

Члан 3а

Сви појмови употребљени у овом закону у мушком граматичком роду обухватају мушки и женски род лица на која се односе.

II. ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Надлежност за уређивање комуналних делатности

Члан 4.

Јединица локалне самоуправе, у складу са овим законом, обезбеђује организационе, материјалне и друге услове за изградњу, одржавање и функционисање комуналних објеката и за техничко и технолошко јединство система и уређује и обезбеђује обављање комуналних делатности и њихов развој.

Комуналним објектима, у смислу става 1. овог члана, сматрају се грађевински објекти са уређајима, инсталацијама и опремом, сама постројења, уређаји и инсталације и други објекти који служе за пружање комуналних услуга корисницима, као и уређено грађевинско земљиште и добра у општој употреби која се користе за обављање комуналне делатности.

Јединица локалне самоуправе уређује у складу са законом услове обављања комуналних делатности, права и обавезе корисника комуналних услуга, обим и квалитет комуналних услуга и начин вршења надзора над обављањем комуналних делатности обезбеђујући нарочито:

1) одговарајући обухват, обим и квалитет комуналних услуга, који подразумева нарочито: здравствену и хигијенску исправност према прописаним стандардима и нормативима, тачност у погледу рокова испоруке, сигурност и заштиту корисника у добијању услуга, поузданост, приступачност и трајност у пружању услуга;

2) развој и унапређивање квалитета и асортимана комуналних услуга, као и унапређивање организације рада, ефикасности и других услова пружања услуга;

3) сагласност са начелима одрживог развоја, која су дефинисана посебним законом који уређује одређену комуналну делатност;

4) ефикасно коришћење ресурса и смањење трошкова обављања комуналних делатности успостављањем сарадње две или више јединица локалне самоуправе и другим активностима када за то постоји могућност;

5) конкуренцију у обављању делатности.

Ради коришћења, чувања и одржавања средстава за обављање комуналних делатности, одржавања чистоће и заштите животне средине, опште уређености насеља, спољног изгледа објекта и уређености површина, јединица локалне самоуправе може да пропише опште услове одржавања комуналног реда и мере за њихово спровођење.

Влада уређује:

1) мерила за обављање комуналних делатности, и то за: минимални обим који обухвата подручја, односно број становника за које се пружа одређена комунална услуга; учесталост пружања комуналне услуге; садржај комуналне услуге; показатељ квалитета и ефикасности пружања услуга;

2) **- брисана -**

3) садржину и начин вођења евиденције привредних субјеката који обављају одређену комуналну делатност.

Министар надлежан за послове комуналних делатности може ближе уредити опште услове за отпочињање обављања комуналних делатности из члана 2. став 3. тач. 1) и 2) и тач. 4)–14) овог закона, ако то није уређено

другим прописима.

Јединица локалне самоуправе може својом одлуком, у складу са статутом, предвидети да градска општина, месна заједница или други облик месне самоуправе обавља одређене послове у вези са обезбеђивањем услова за обављање комуналних делатности.

Обезбеђивање услова за обављање комуналних делатности обухвата активности на јачању капацитета и функционалности комуналне инфраструктуре, обезбеђење средстава за финансирање изградње комуналне инфраструктуре, активности на праћењу квалитета комуналних услуга, као и предузимање мера за континуирано вршење комуналних делатности у циљу обезбеђења животних потреба физичких и правних лица.

Вршиоци комуналних делатности

Члан 5.

Комуналну делатност могу обављати јавно предузеће, привредно друштво, предузетник или други привредни субјект.

Комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка 1) и комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка 5) овог закона у делу који обухвата обављање јавног линијског превоза путника тролејбусима и трамвајима могу обављати искључиво јавна предузећа које оснива јединица локалне самоуправе, друштво с ограниченом одговорношћу и акционарско друштво (у даљем тексту: друштво капитала) чији је једини власник јавно предузеће, односно чији је једини власник јединица локалне самоуправе, као и зависно друштво чији је једини власник то друштво капитала.

Правно лице из става 2. овог члана може уз сагласност оснивача да уговори са другим правним лицем обављање појединих послова из оквира комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка 1) и комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка 5) овог закона у делу који обухвата обављање јавног линијског превоза путника тролејбусима и трамвајима, у ком случају се као вршилац комуналне делатности у односу на сва права и обавезе прописане овим законом искључиво сматра правно лице из става 2. овог члана.

Начин поверавања обављања комуналних делатности

Члан 6.

Јединица локалне самоуправе је дужна да се у поступку поверавања обављања комуналних делатности руководи начелима конкуренције, економичности, ефикасности и заштите животне средине.

III. ПОСЛОВИ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ У ВЕЗИ СА КОМУНАЛНИМ ДЕЛАТНОСТИМА

Надлежно министарство

Члан 7.

Послове државне управе који се односе на комуналне делатности, унапређивање и развој истих, врши министарство надлежно за комуналне делатности (у даљем тексту: Министарство).

Обавеза извештавања Министарства

Члан 8.

Јединица локалне самоуправе дужна је да до краја фебруара текуће године достави Министарству извештај, на прописаном обрасцу, у вези са обављањем комуналних делатности у претходној години.

Јединица локалне самоуправе дужна је да на захтев Министарства достави Министарству извештај, податке и обавештења у вези са обављањем комуналних делатности, у року од 15 дана од дана пријема захтева Министарства.

Вршилац комуналне делатности дужан је да на захтев Министарства достави Министарству податке и обавештења у вези са обављањем комуналних делатности у року од 15 дана од дана пријема захтева Министарства.

Вршиоци комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка 6а) овог закона достављају Министарству извештај, на прописаном обрасцу, у вези са обављањем делатности до краја фебруара текуће године за претходну годину.

Министарство прати квалитет и обухват пружања комуналних услуга, ефикасност вршилаца комуналне делатности, кретање цена, број запослених и ниво улагања у одржавање и изградњу комуналне инфраструктуре и о својим налазима најмање једном годишње обавештава Владу и јавност.

Министарство ће у складу са законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја податке о ценама комуналних услуга и обухвату пружања комуналних услуга учинити доступним.

Министар надлежан за послове комуналних делатности прописује образац извештаја из ст. 1. и 4. овог члана.

- назив брисан -

Члан 8а

- брисан -

IV. ПОВЕРАВАЊЕ ОБАВЉАЊА КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Појам поверавања обављања комуналне делатности

Члан 9.

Под поверавањем обављања комуналне делатности подразумева се временски орочено уговорно уређивање односа у вези са обављањем комуналне делатности или појединих послова из оквира комуналне делатности између једне или више јединица локалне самоуправе и вршиоца комуналне делатности, које за циљ има пружање комуналних услуга на територији једне или више јединица локалне самоуправе или на делу територије јединице локалне самоуправе.

Поверавање обављања комуналне делатности врши се на основу одлуке скупштине јединице локалне самоуправе о начину обављања комуналне делатности и уговора о поверавању, осим када се оснива јавно предузеће.

Пре доношења одлуке о поверавању комуналне делатности на делу територије јединице локалне самоуправе, која је у складу са одредбама посебних закона или подзаконских аката, проглашена за подручје од посебног значаја у смислу заштите природних добара или проглашена као туристички простор у смислу закона којима се уређује туризам, јединица локалне самоуправе прибавља мишљење управљача тог јавног добра, односно управљача тог туристичког простора.

Мишљење из става 3. овог члана управљач јавног добра, односно туристичког простора даје у року од 30 дана, а уколико не поступи у том року, јединица локалне самоуправе може донети одлуку из става 3. овог члана и без мишљења тог управљача.

Јединица локалне самоуправе не може донети одлуку о поверавању послова сахрањивања, уређивања и одржавања гробља које је у својини цркве или верске заједнице, без сагласности те цркве или верске заједнице.

На поступак поверавања обављања комуналне делатности чије се финансирање обезбеђује из буџета јединице локалне самоуправе, односно чије се финансирање обезбеђује у целости или делимично наплатом накнаде од корисника комуналних услуга, примењују се одредбе закона којима се уређује јавно-приватно партнерство и концесије.

Члан 9а

Изузетно од члана 9. став 1. овог закона, комунална делатност из члана 2. став 3. тачка 6а) овог закона не поверава се, већ је могу обављати само привредни субјекти који испуне прописане услове.

Министар надлежан за послове комуналних делатности прописује услове за обављање комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка 6а) овог закона, начин проверавања испуњености ових услова, начин вођења евиденције привредних субјеката који испуне услове, као и друга питања од значаја за комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка 6а) овог закона.

Министар надлежан за послове комуналних делатности образује комисију која проверава испуњеност услова из става 2. овог члана (у даљем тексту: Комисија).

Организација, састав, надлежности, начин рада и друга питања од значаја за рад Комисије уређују се подзаконским актом из става 2. овог члана.

На предлог Комисије из става 3. овог члана министар надлежан за послове комуналних делатности доноси решење о испуњености услова за обављање комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка 6а) овог закона.

За издавање решења о испуњености услова за обављање комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка 6а) овог закона плаћа се републичка административна такса и приход је буџета Републике Србије.

Решење из става 5. овог члана се доноси са роком важења од пет година.

На решење из става 5. овог члана није дозвољена жалба, али се против њега може покренути управни спор.

Председник и чланови Комисије из става 3. овог члана немају право на накнаду за свој рад.

Члан 9б

Изузетно од члана 9. став 1. овог закона, обављање комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка 4) овог

закона, које се односе на делатност сакупљања опасног отпада из домаћинства (комунални отпад и слични комерцијални индустријски отпади, укључујући одвојено сакупљене фракције) на територији јединице локалне самоуправе, не поверава се, већ се обавља на основу дозволе министарства надлежног за послове заштите животне средине за сакупљање наведених врста отпада уз претходно дату сагласност надлежног органа јединице локалне самоуправе за сакупљање опасног отпада из домаћинстава.

Министар надлежан за послове комуналних делатности, заједно са министром надлежним за заштиту животне средине ближе прописује изглед и садржину захтева за добијање сагласности за сакупљање опасног отпада из домаћинстава, као и изглед и садржину сагласности из става 1. овог члана.

Изузетно од члана 9. став 1. овог закона, обављање комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка 4) овог закона које се односи на разврставање и делатности сакупљања и/или транспорта неопасног комуналног амбалажног отпада, а које су већ поверене вршиоцу комуналне услуге, могу да обављају и привредна друштва и предузетници у циљу разврставања секундарних сировина ради поновног искоришћења, уколико поседују дозволу за сакупљање те врсте отпада издату од стране надлежног органа и закључен уговор о пословно-техничкој сарадњи са јединицом локалне самоуправе и/или вршиоцем комуналне услуге.

Уговором из става 3. овог члана уређују се начин вршења услуге, врста, количина, број и капацитет опреме, место за постављање опреме за сакупљање комуналног амбалажног отпада, као и начин транспорта комуналног амбалажног отпада.

Уговором из става 3. овог члана утврђују се начин и рокови достављања извештаја о количини сакупљеног и разврстаног комуналног амбалажног отпада на територији јединице локалне самоуправе.

V. ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ ЗА ДВЕ ИЛИ ВИШЕ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Заједничко обављање и уступање комуналне делатности

Члан 10.

Две или више јединица локалне самоуправе могу споразумом о сарадњи у области комуналних делатности уредити заједничко обављање комуналних делатности оснивањем заједничког јавног предузећа или привредног друштва, осим ако то није другачије уређено другим посебним прописом.

Сарадња јединица локалне самоуправе подразумева и уступање обављања послова из оквира одређене комуналне делатности из своје надлежности:

1) када једна јединица локалне самоуправе уступа обављање послова из своје надлежности другој јединици локалне самоуправе;

2) када једна јединица локалне самоуправе уступа обављање послова из своје надлежности јавном комуналном предузећу чији је оснивач друга јединица локалне самоуправе.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана које се односе на главни град, као јединицу локалне самоуправе, примењују се и на градске општине у складу са законом којим се уређује положај главног града и статутом главног града, и то градске општине града Београда: Барајево, Гроцка, Лазаревац, Младеновац, Обреновац, Сопот и Сурчин у ком случају је пред корисницима и другим субјектима одговоран град Београд, као јединица локалне самоуправе.

Уколико утврде интерес за заједничко обављање комуналних делатности, општинско, односно градско веће сваке јединице локалне самоуправе доноси одлуку о изради студије оправданости.

Студија оправданости садржи:

1) детаљан приказ затеченог стања у тој комуналној делатности, финансијску анализу са предрачуном потребних улагања, изворе финансирања и претходну финансијску оцену оправданости заједничког обављања комуналне делатности;

2) анализу тржишта за ту комуналну делатност;

3) детаљни приказ економски оправданих и правно могућих модела заједничког обављања комуналне делатности;

4) детаљно образложење предложеног модела заједничког обављања комуналне делатности са освртом на предности и недостатке тог модела у односу на друге могуће моделе, посебно у односу на дотадашњи модел обављања комуналне делатности;

5) очекиване резултате предложеног модела, као и предуслове за постизање тих резултата;

6) преглед ризика и предлога за њихово отклањање, односно предупређивање.

Када резултати студије оправданости упућују на ефикасност и економичност заједничког обезбеђивања комуналних делатности, закључује се споразум из става 1. овог члана.

Доношење одлуке о заједничком обављању комуналне делатности

Члан 11.

Ако се на основу резултата студије из члана 10. став 4. овог закона утврди оправданост заједничког обављања комуналне делатности, општинско, односно градско веће подноси скупштини јединице локалне самоуправе

предлог одлуке о начину обављања комуналне делатности и предлог споразума о заједничком обезбеђивању обављања комуналне делатности.

Одлуком скупштине јединице локалне самоуправе којом се прихвата предлог споразума о заједничком обезбеђивању обављања комуналне делатности изузетно се може овластити општинско односно градско веће за доношење привремене одлуке о питањима која не трпе одлагање.

Општинско односно градско веће дужно је одлуку из става 2. овог члана доставити на прву наредну седницу скупштине јединице локалне самоуправе ради потврђивања.

Споразум о заједничком обављању комуналне делатности сматра се закљученим када га у истоветном тексту усвоје све скупштине јединица локалне самоуправе у периоду који не може да буде дужи од три месеца од добијања предлога.

Споразумом о заједничком обављању комуналне делатности уређује се начин решавања спорова који не трпе одлагање, као и средства обезбеђења за неизвршавање уговорних обавеза.

Међуопштински савет за комуналну делатност

Члан 12.

Ради заједничког обављања комуналне делатности, споразумом на који сагласност дају скупштине јединица локалне самоуправе које учествују у сарадњи може се предвидети оснивање Међуопштинског савета за комуналну делатност (у даљем тексту: савет).

Савет се оснива као заједнички орган, привредно друштво или удружење чији су оснивачи јединице локалне самоуправе које учествују у сарадњи.

Споразумом о оснивању савета ближе се уређују организациони облик, статус, састав, надлежности, начин доношења одлука и друга питања значајна за рад савета.

Савет предлаже скупштини јединице локалне самоуправе доношење одлуке о: поверавању обављања комуналне делатности, расписивању конкурса за обављање комуналне делатности, другим пословима у вези са уређивањем услова за обављање комуналних делатности који су овим законом и законима којима се уређују концесије и јавне набавке, дати у надлежност јединице локалне самоуправе.

Члан 12а

У циљу подизања квалитета комуналних услуга, ефикаснијег и економичнијег управљања комуналним делатностима, јединице локалне самоуправе, по принципу добровољности, могу пренети овлашћење за управљање једном или више комуналних делатности на Републику Србију, односно Владу.

Управљање комуналном делатношћу, у смислу става 1. овог члана подразумева обезбеђење организационих, материјалних и других услова за изградњу, одржавање и функционисање комуналне инфраструктуре и техничко и технолошко јединство система, у складу са одредбама члана 4. Закона.

Влада, на основу донетих одлука скупштина јединица локалне самоуправе о преносу овлашћења, врши избор Националног управљача комуналном инфраструктуром (у даљем тексту: Национални управљач) за једну или више комуналних делатности, укључујући и избор Националног управљача у складу са одредбама закона којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесија.

Влада ближе уређује обавезну садржину одлука јединица локалне самоуправе, начин избора Националног управљача, поступак и критеријуме за избор Националног управљача, права и обавезе изабраног Националног управљача, права и обавезе јединица локалне самоуправе по извршеном избору Националног управљача, као и друга питања од значаја за управљање једном или више комуналних делатности.

Надзор над применом овог члана врши министарство надлежно за послове комуналних делатности.

VI. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ВРШИЛАЦА КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ И КОРИСНИКА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА

Уређивање међусобних односа вршилаца комуналне делатности и корисника услуга

Члан 13.

Скупштина јединице локалне самоуправе одлукама прописује начин обављања комуналне делатности, као и општа и посебна права и обавезе вршилаца комуналне делатности и корисника услуга на својој територији, укључујући и начин плаћања цене комуналне услуге, начин вршења контроле коришћења и наплате комуналне услуге и овлашћења вршиоца комуналне делатности у вршењу контроле и мере које су контролори овлашћени да предузимају.

Одлуком из става 1. овог члана скупштина јединице локалне самоуправе обавезно одређује и начин континуираног изјашњавања (најмање једном годишње) корисника комуналних услуга о квалитету пружања комуналних услуга од стране вршилаца комуналних делатности, које се може организовати електронским путем или на други погодан начин.

Уколико су резултати изјашњавања корисника комуналних услуга такви да већина није задовољна пруженом

комуналном услугом одређеног вршиоца комуналне делатности, јединица локалне самоуправе покреће поступак преиспитивања рада тог вршиоца комуналне делатности и налаже му да отклони недостатке који су наведени у изјашњавању корисника у року који не може бити дужи од 90 дана.

Уколико вршилац комуналне делатности не поступи у складу са ставом 2. овог члана у погледу отклањања недостатака квалитета пружене комуналне услуге, јединица локалне самоуправе може раскинути закључен уговор о поверавању и поверити обављање комуналне делатности другом вршиоцу комуналне делатности.

Одлука скупштине јединице локалне самоуправе, која прописује општа и посебна права и обавезе вршилаца комуналне делатности и корисника комуналних услуга непосредно се примењује на све уговорне односе вршилаца комуналне делатности са корисницима комуналних услуга као општи услови пословања.

Уколико одлуком скупштине јединице локалне самоуправе о обављању комуналне делатности није предвиђено закључење појединачних уговора између вршиоца и корисника комуналних услуга, сматра се да је уговорни однос о пружању комуналне услуге настао започињањем коришћења комуналне услуге, односно почетком пружања комуналне услуге у складу са прописима којима се ближе уређује обављање те комуналне делатности.

Обавезе корисника комуналне услуге, укључујући и плаћање цене комуналне услуге, настају започињањем коришћења комуналне услуге, односно почетком пружања комуналне услуге, и када се она користи супротно прописима којима се уређује та комунална делатност.

Обавезе вршиоца комуналне делатности

Члан 14.

Вршилац комуналне делатности дужан је да организује свој рад и пословање на начин којим се обезбеђује:

1) трајно и несметано пружање комуналних услуга корисницима под условима и на начин уређен законом, прописима и стандардима донесеним на основу закона;

2) прописани или уговорени обим и квалитет комуналних услуга, који подразумева тачност у погледу рокова, сигурност корисника у добијању услуга и здравствену и хигијенску исправност у складу са позитивним прописима;

3) предузимање мера одржавања, развоја и заштите комуналних објеката, постројења и опреме, који служе за обављање комуналних делатности;

4) развој и унапређење квалитета и врсти комуналних услуга, као и унапређење организације и ефикасности рада.

Обавезе вршиоца комуналне делатности у случају планираних прекида испоруке

Члан 15.

Вршилац комуналне делатности дужан је да у средствима јавног информисања или на други погодан начин обавести кориснике комуналних услуга о планираним или очекиваним сметњама и прекидима, који ће настати или могу настати у пружању комуналних услуга, најкасније 24 сата пре очекиваног прекида у пружању тих услуга.

Обавезе вршиоца комуналне делатности у случају непланираних прекида испоруке

Члан 16.

У случају наступања непланираних или неочекиваних поремећаја или прекида у пружању комуналних услуга, односно обављању комуналних делатности, вршилац комуналне делатности дужан је да одмах о томе обавести надлежни орган управе јединице локалне самоуправе и да истовремено предузме мере за отклањање узрока поремећаја.

Уколико вршилац комуналне делатности то не учини у року који одреди јединица локалне самоуправе, надлежни орган управе јединице локалне самоуправе има право да предузме мере за хитну заштиту комуналних објеката и друге имовине која је угрожена на терет вршиоца комуналне делатности.

Обавезе јединице локалне самоуправе у случају непланираних прекида испоруке

Члан 17.

По пријему обавештења о непланираном прекиду испоруке, односно по утврђивању поремећаја или прекида у пружању комуналних услуга, општинска односно градска управа дужна је да:

1) одреди ред првенства и начин пружања услуга оним корисницима код којих би услед прекида настала опасност по живот и рад грађана или рад правних и физичких лица, или би настала значајна, односно ненадокнадива штета;

2) предузме мере за хитну заштиту комуналних објеката и друге имовине која је угрожена;

3) утврди разлоге и евентуалну одговорност за поремећај, односно прекид вршења делатности и учињену штету.

Обавезе корисника комуналне услуге

Члан 18.

Корисник комуналне услуге у обавези је да користи комуналну услугу на начин којим се:

1) не ометају други корисници и не угрожава животна средина;

2) не угрожавају објекти и опрема, који су у функцији обављања одређене комуналне делатности.

Обустава комуналне услуге

Члан 19.

Вршилац комуналне делатности не може ускратити комуналну услугу кориснику, осим у случају када корисник:

1) изврши прикључење на комуналну мрежу без претходно прибављеног одобрења;

2) користи услугу противно прописима;

3) неосновано омета друге кориснике услуга;

4) не плати комуналну услугу у утврђеном року;

5) ненаменски користи комуналну услугу у време снабдевања уз ограничење потрошње (редукцију) о чему је корисник благовремено обавештен,

6) омета вршиоца комуналне делатности у обављању комуналне делатности.

Вршилац комуналне делатности може обуставити испоруку одређене комуналне услуге на писмени захтев корисника комуналне услуге под условом да се обустава захтева за период од најкраће годину дана, а најдуже две године.

За комуналне услуге из члана 2. став 3. тач. 1) до 4) овог закона, рок из става 1. тачка 4) овог члана не може бити краћи од 60 дана почев од дана доспелости првог неплаћеног потраживања.

Вршилац комуналне делатности дужан је да у писменој форми обавести корисника комуналне услуге о могућности обуставе комуналне услуге услед наступања случаја из става 1. тачка 4) овог члана и остави му рок за испуњење обавезе, који не може бити краћи од 30 дана од дана достављања обавештења, у складу са законом којим се уређује заштита потрошача.

Јединица локалне самоуправе ближе уређује у којим случајевима из става 1. овог члана и под којим условима се може ускратити комунална услуга.

Вршилац комуналне делатности дужан је да најкасније у року од два дана од измирења дуга за извршену комуналну услугу и плаћене прописане накнаде за поновно прикључење настави пружање комуналне услуге кориснику.

Поступање са принудно уклоњеним стварима

Члан 20.

Власници принудно уклоњених возила, ствари и других предмета дужни су да их преузму у року који својом одлуком утврђује јединица локалне самоуправе, а који не може бити краћи од 120 дана нити дужи од 180 дана.

Јединица локалне самоуправе својом одлуком прописује поступање са принудно уклоњеним возилима, стварима и другим предметима, као и услове и начин на који вршилац комуналне делатности може остарити право да се возило, ствар и други предмет, ако се не преузме у року из става 1. овог члана, прода да би се намирили трошкови поступка, одношења, лежарине и други доспели трошкови.

Возило, ствар и други предмети који нису преузети у року из става 1. овог члана имају својство напуштене ствари у смислу закона којим се уређују својинскоправни односи.

Право приступа уређајима и инфраструктури

Члан 21.

Власник или корисник непокретности дужан је да омогући вршиоцу комуналне делатности интервенцију на изграђеној комуналној инфраструктури и постројењима уз обавезу вршиоца комуналне делатности да надокнади штету насталу услед интервенције или на други начин отклони последице извршене интервенције.

Вршилац комуналне услуге је дужан да отклони последице извршене интервенције најкасније у року од седам дана од дана завршетка интервенције.

Обавеза вршиоца комуналне делатности да одвојено исказује финансијске резултате у вези са обављањем комуналне делатности

Члан 22.

Ако вршилац комуналне делатности обавља још неку делатност поред оне која му је поверена, обавезан је да у свом рачуноводству одвојено исказује све приходе и расходе који су везани за обављање поверене комуналне делатности.

Сарадња са полицијом и комуналном милицијом

Члан 23.

Кад је то потребно ради извршавања послова из надлежности вршиоца комуналне делатности, наплате накнаде за извршену комуналну услугу након истека рока утврђеног за плаћање или покретања поступка пред надлежним прекршајним, судским или управним органима због неизвршења законом утврђених обавеза од стране корисника услуга, на образложени захтев вршиоца комуналне делатности, полиција ће доставити личне податке за грађане, податке за возила и друге податке из евиденција које води у складу са законом.

Вршилац комуналне делатности дужан је да формира евиденције података о личности корисника услуге, прибављене на начин из става 1. овог члана или на основу писане сагласности корисника садржане у појединачном уговору, у складу са Законом о заштити података о личности.

Вршилац комуналне делатности у обављању послова сарађује са полицијом, комуналном милицијом и комуналном инспекцијом у складу са законом. Сарадња обухвата нарочито: међусобно обавештавање, размену информација, размену података, пружање непосредне помоћи и предузимање заједничких мера и активности од значаја за обављање комуналне делатности.

VII. ФИНАНСИРАЊЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Извори средстава за обављање и развој комуналних делатности

Члан 24.

Средства за обављање и развој комуналних делатности обезбеђују се из:

1) прихода од продаје комуналних услуга;

2) прихода од комуналне накнаде;

3) прихода од концесионе накнаде, односно накнаде коју плаћа приватни партнер на основу јавног уговора, ако је има;

4) прихода буџета јединице локалне самоуправе;

5) наменских средстава других нивоа власти;

6) других извора, у складу са законом.

Комуналне делатности код којих се крајњи корисник може утврдити превасходно се финансирају из цена комуналних услуга, а комуналне делатности код којих се крајњи корисник не може утврдити финансирају се из буџета јединице локалне самоуправе, односно комуналне накнаде.

Начела за одређивање цена комуналних услуга

Члан 25.

Цене комуналних услуга се одређују на основу следећих начела:

1) примена начела "потрошач плаћа";

2) примена начела "загађивач плаћа";

3) довољности цене да покрије пословне расходе;

4) усаглашености цена комуналних услуга са начелом приступачности;

5) непостојања разлике у ценама између различитих категорија потрошача, сем ако се разлика заснива на различитим трошковима обезбеђивања комуналне услуге.

Ако се за различите категорије корисника комуналних услуга примењују различити методи обрачуна, водиће се рачуна да цена буде сразмерна са трошковима пружања те услуге.

Јединица локалне самоуправе може прописати да се у поступку контроле коришћења комуналне услуге наплаћује посебна цена за случај коришћења комуналне услуге на начин који је у супротности са прописима којима се уређује та комунална делатност.

Цене комуналних услуга могу се плаћати унапред.

Елементи за одређивање цене комуналних услуга

Члан 26.

Елементи за одређивање цена комуналних услуга су:

1) пословни расходи исказани у пословним књигама и финансијским извештајима;

2) расходи за изградњу и реконструкцију објеката комуналне инфраструктуре и набавку опреме, према

усвојеним програмима и плановима вршиоца комуналне делатности на које је јединица локалне самоуправе дала сагласност;

3) добит вршиоца комуналне делатности.

Средства која су намењена за финансирање обнове и изградње објеката комуналне инфраструктуре исказују се посебно и могу се употребити само за те намене.

Јединица локалне самоуправе је у обавези да прати кретање цена комуналних услуга, а нарочито усклађеност цена комуналних услуга са принципима утврђеним овим законом.

Методологија за одређивање цена комуналних услуга

Члан 26а

Влада ближе уређује методологију за одређивање цена комуналних услуга код којих се може утврдити крајњи корисник, осим за комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка 6а) овог закона и за оне цене које су уређене другим прописима.

Вршилац комуналне делатности утврђује цену комуналних услуга на основу методологије из става 1. овог члана.

Сагласност на цену комуналних услуга из става 2. овог члана даје надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Члан 27.

Јединица локалне самоуправе утврђује и наплаћује накнаду за комуналне услуге за обављање комуналних делатности код којих се крајњи корисник не може утврдити.

Влада својим актом ближе прописује обвезнике комуналне накнаде, основ за обрачун износа комуналне накнаде, мерила за обрачун износа комуналне накнаде, највише износе комуналне накнаде, ослобођења и друга питања од значаја за утврђивање износа и наплату комуналне накнаде.

Јединица локалне самоуправе у складу са законом и актом из става 2. овог члана својим општим актом утврђује зоне, коефицијенте и друга питања од значаја за утврђивање износа и наплату комуналне накнаде.

Јединица локалне самоуправе може да у оквиру организације делатности одржавања јавног осветљења, својим актом пропише услове за коришћење ове комуналне услуге за кориснике који су евидентирани као потрошачи код предузећа за дистрибуцију електричне енергије.

Наплата накнаде која се односи на делатност одржавања јавног осветљења врши се преко предузећа за дистрибуцију електричне енергије, на начин утврђен актом јединице локалне самоуправе и уговором који јединица локалне самоуправе закључи са тим предузећем.

Промена цена комуналних услуга

Члан 28.

Одлуку о промени цена комуналних услуга доноси вршилац комуналне делатности.

На одлуку о промени цена комуналних услуга из члана 2. став 3. тач. 1)-8) овог закона осим превоза посмртних остатака умрлог, сагласност даје надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Уз захтев за давање сагласности из става 2. овог члана, вршилац комуналне делатности надлежном органу јединице локалне самоуправе доставља образложење које нарочито садржи разлоге за промену и детаљну структуру предложене цене.

Јединица локалне самоуправе објављује захтев за давање сагласности на одлуку о промени цена комуналних услуга, са образложењем, на огласној табли у седишту јединице локалне самоуправе, као и у електронском облику путем интернета, најмање 15 дана пре доношења одлуке.

Одлуком скупштине јединице локалне самоуправе о начину обављања комуналне делатности из става 2. овог члана, односно уговором о поверавању, могу се уредити услови под којима промена цене комуналне услуге може да ступи на снагу и пре добијања сагласности надлежног органа јединице локалне самоуправе, уз обавезу вршиоца комуналне делатности да надокнади разлику корисницима комуналних услуга ако надлежни орган јединице локалне самоуправе одбије да да сагласност на повећање цене.

Одлуком скупштине јединице локалне самоуправа о начину обављања комуналне делатности, односно уговором о поверавању, може се уредити начин промене цене комуналне услуге на иницијативу јединице локалне самоуправе.

Одлуком скупштине јединице локалне самоуправе о начину обављања комуналне делатности, односно уговором о поверавању, могу се уредити одговорност, односно права и обавезе уговорних страна за случај да се цена комуналне услуге која не подлеже давању сагласности, не утврди у износу који је у складу са методологијом утврђеном у уговору о поверавању.

Субвенционисање одређених категорија корисника комуналних услуга

Члан 29.

Јединица локалне самоуправе може утврдити категорије корисника комуналне услуге који плаћају субвенционирану цену комуналне услуге, као и износ субвенција за сваку категорију.

Јединица локалне самоуправе дужна је да вршиоцу комуналне делатности достави списак и податке корисника комуналних услуга из става 1. овог члана (име и презиме, ЈМБГ, адреса пребивалишта), са укупно исказаним износом субвенција, до септембра текуће године за наредну годину, као и да надокнади субвенционисани део цене вршиоцу комуналне делатности, у периоду од 30 дана од дана извршења комуналне услуге.

Уговором о поверавању може се предвидети субвенционирани износ цене за одређене категорије корисника који се неће надокнађивати вршиоцу комуналне делатности.

VIII. КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И СРЕДСТВА ЗА ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Програм изградње и одржавања комуналне инфраструктуре

Члан 29а

Програм изградње и одржавања комуналне инфраструктуре доноси скупштина општине јединице локалне самоуправе за календарску годину и наредне две године, истовремено са доношењем акта о буџету.

Програм из става 1. објављује се у службеном гласилу јединице локалне самоуправе.

Министар надлежан за послове комуналних делатности ближе прописује садржину и начин доношења програма из става 1. овог члана.

Годишњи програм обављања комуналних делатности

Члан 29б

Јединица локалне самоуправе на основу претходно сагледаних потреба, за сваку комуналну делатност из домена заједничке комуналне потрошње појединачно, доноси годишњи програм обављања комуналних делатности са предрачуном укупних трошкова.

Годишњи програм обављања комуналних делатности је основ за наручивање радова и услуга и саставни је део уговора о пружању услуга.

Годишњи програм обављања комуналних делатности обавезно садржи податак о органу јединице локалне самоуправе који је надлежан и овлашћен да врши контролу квантитета и квалитета извршених услуга.

Средства за изградњу комуналне инфраструктуре

Члан 30.

Грађење објеката комуналне инфраструктуре финансира се из:

1) **- брисана -**

2) дела накнаде за право на обављање комуналне делатности;

3) дела цене комуналне услуге намењене амортизацији средстава за обављање комуналне делатности;

4) буџета јединице локалне самоуправе;

5) средстава вршиоца комуналне делатности;

6) средстава прикупљених емитовањем дугорочних хартија од вредности (муниципалних обвезница);

7) кредита и других облика задуживања;

8) трансфера других нивоа власти;

9) донација;

10) других извора утврђених посебним прописима.

Накнада за давање средстава за обављање комуналне делатности у јавној својини у закуп или на коришћење не може бити нижа од износа амортизације за средства која су предмет накнаде.

Приликом обезбеђивања трансферних средстава других нивоа власти за изградњу комуналне инфраструктуре води се рачуна о томе да ли се поштују начела садржана у овом закону, а нарочито да цена комуналних услуга покрива одговарајуће трошкове, као и да се делатност обавља на начелу ефикасности које укључује и економију обима, односно удруживање јединица локалне самоуправе у свим случајевима када је то економски оправдано.

Мерење потрошње воде

Члан 31.

Главни мерни инструмент за мерење потрошње воде уграђен на месту прикључења инсталација корисника на комуналну инфраструктуру представља саставни део комуналне инфраструктуре.

Набавка мерног инструмента из става 1. овог члана врши се из надокнаде за прикључак, коју плаћа инвеститор, односно власник непокретности.

Индивидуални мерни инструменти уграђени на инсталацијама корисника, који служе мерењу потрошње воде за појединачне станове, односно појединачне пословне просторије, су у својини власника појединачних станова, односно, власника појединачних пословних просторија који сносе трошкове набавке, уградње, експлоатације, одржавања и функционисања индивидуалних мерних инструмената.

IX. НАДЗОР

Овлашћење за вршење надзора

Члан 32.

Надзор над извршавањем одредаба овог закона и републичких прописа донетих на основу овог закона врши Министарство, преко републичких комуналних инспектора, у оквиру делокруга утврђеног законом.

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона и републичких прописа донетих на основу овог закона, као и прописа јединице локалне самоуправе донетих на основу овог закона врши јединица локалне самоуправе, преко општинских, односно градских комуналних инспектора.

Градским инспектором у смислу става 2. овог члана сматра се и комунални инспектор градске општине, када послове инспекцијског надзора врши на основу прописа града, односно Града Београда.

Надзор над радом вршилаца комуналне делатности врши јединица локалне самоуправе.

Послове републичког комуналног инспектора може да обавља лице које је стекло одговарајуће високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама, односно лице које је стекло високо образовање на основним студијама на факултету у трајању од најмање четири године, а које је у погледу права која из њега произлазе изједначено са академским називом мастер, положеним државним стручним испитом за рад у органима управе и испитом за инспектора и најмање три године радног искуства у струци.

Послове општинског, односно градског комуналног инспектора може да обавља лице које је стекло одговарајуће високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама, односно лице које је стекло високо образовање на основним студијама на факултету у трајању од најмање четири године, а које је у погледу права која из њега произлазе изједначено са академским називом мастер, као и лице које је стекло одговарајуће образовање на основним академским студијама и основним струковним студијама, односно има стечено више образовање, а које је у погледу права која из њега произлазе изједначено са основним струковним студијама, положеним државним стручним испитом за рад у органима управе и испитом за инспектора и најмање три године радног искуства у струци.

Републички инспекцијски надзор

Члан 33.

У вршењу инспекцијског надзора, републички комунални инспектор је овлашћен да:

1) наложи решењем да се комунална делатност обавља у складу са законом и републичким прописом донетим на основу овог закона;

2) наложи решењем вршења комуналне услуге у заштићеном подручју у складу са овим законом;

3) проверава да ли привредни субјект који обавља комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка 6а) поседује решење из члана 9а став 5. овог закона;

4) врши надзор над спровођењем закона и других прописа непосредним увидом у важеће опште и појединачне акте, евиденцију и другу документацију, врши преглед пословних просторија, објеката, постројења и уређаја јединице локалне самоуправе и вршиоца комуналне делатности, узима изјаве од одговорних лица код јединице локалне самоуправе и вршиоца комуналне делатности, као и од других правних и физичких лица, фотографише или сачини видео снимак подручја на коме се врши контрола, као и да предузима друге радње везане за инспекцијски надзор у циљу утврђивања чињеничног стања;

5) наложи решењем рок у коме је јединица локалне самоуправе у обавези да обезбеди одговарајуће обављање комуналне делатности уколико се на подручју јединице локалне самоуправе комунална делатност не обавља у складу са прописом из става 1. тачка 1) овог члана;

6) подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно пријаву за привредни преступ или кривичну пријаву;

7) предузима друге мере утврђене законом и подзаконским прописима;

8) наложи јединици локалне самоуправе, односно вршиоцима комуналних делатности да му се у року од 15 дана ставе на увид извештаји из члана 8. овог закона, уговори, евиденције и друга документација надзираног субјекта од значаја за инспекцијски надзор.

Против решења републичког комуналног инспектора може се изјавити жалба Министарству.

Жалба одлаже извршење решења, осим у случајевима прописаним чланом 39. став 4. Закона о инспекцијском

надзору.

Права и дужности општинског, односно градског комуналног инспектора

Члан 34.

Општински, односно градски комунални инспектор овлашћен је да:

1) врши увид у опште и појединачне акте, евиденције и другу документацију вршилаца комуналне делатности и других правних и физичких лица;

2) саслуша и узима изјаве од одговорних лица код вршилаца комуналне делатности и других правних и физичких лица;

3) прегледа објекте, постројења и уређаје за обављање комуналне делатности и пословне просторије ради прикупљања неопходних података;

3а) фотографише и сними простор у коме се врши инспекцијски надзор, као и друге ствари које су предмет надзора;

4) наложи решењем да се комунална делатност обавља на начин утврђен законом и прописима на основу закона;

5) наложи решењем извршавање утврђених обавеза и предузимања мера за отклањање недостатака у обављању комуналне делатности;

6) прегледа објекте, постројења и уређаје који служе коришћењу комуналних услуга, укључујући и оне које представљају унутрашње инсталације и припадају кориснику комуналне услуге;

7) наложи решењем кориснику извршење утврђених обавеза, као и отклањање недостатака на унутрашњим инсталацијама и да приступи тим инсталацијама приликом извршења решења којим је наложио отклањање недостатака или искључење корисника са комуналног система;

8) изриче новчану казну прекршајним налогом у складу са законом којим се уређују прекршаји;

9) подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно пријаву за привредни преступ или кривично дело уколико оцени да постоји сумња да је повредом прописа учињен прекршај, привредни преступ или кривично дело;

10) наложи решењем уклањање ствари и других предмета са површина јавне намене ако су они ту остављени противно прописима;

11) наложи решењем уклањање, односно премештање возила, као и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила са површина јавне намене ако су остављена противно прописима;

12) забрани решењем одлагање отпада на местима која нису одређена за ту намену;

13) забрани решењем спаљивање отпада изван за то одређеног постројења;

14) забрани решењем одлагање комуналног отпада ван за то одређених комуналних контејнера;

15) забрани решењем одлагање комуналног отпада на местима која нису одређена као регистроване комуналне депоније;

16) забрани решењем одлагање отпадног грађевинског материјала, земље и осталог грађевинског материјала ван за то одређене локације;

17) забрани решењем одлагање отпада и отпадних материја у водотоке и на обале водотока;

18) забрани решењем бацање горећих предмета у комуналне контејнере и корпе за отпад;

19) забрани решењем уништење ограда, клупа и дечијих игралишта;

20) забрани решењем уништење зелених површина;

20а) забрани обављање комуналне делатности субјекту који ту делатност обавља супротно одредби члана 9. овог закона;

20б) проверава да ли вршиоци комуналних делатности испуњавају услове из члана 4. став 6. овог закона;

20в) забрани обављање комуналне делатности субјекту који обавља комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка 4) овог закона без сагласности јединице локалне самоуправе, односно без закљученог уговора о пословно-техничкој сарадњи са јединицом локалне самоуправе и/или вршиоцем комуналне услуге из члана 9б овог закона.

21) предузима друге мере утврђене законом и подзаконским прописима.

Обавеза омогућавања несметаног обављања дужности комуналног инспектора

Члан 35.

Вршиоци комуналне делатности, као и друга правна и физичка лица дужни су да комуналном инспектору омогуће несметано обављање надзора, да му без одлагања ставе на увид и располагање потребну документацију и друге доказе и изјасне се о чињеницама које су од значаја за вршење надзора.

Вршење инспекцијског надзора

Члан 36.

Комунални инспектор у вршењу инспекцијског надзора кад утврди да се омета вршење комуналне услуге или коришћење комуналних објеката остављањем возила, ствари и других предмета или на други начин, наредиће решењем кориснику, односно сопственику, ако је присутан, да одмах уклони те ствари, односно предмете, под претњом принудног извршења.

Ако се лице из става 1. овог члана не налази на лицу места, комунални инспектор ће, без саслушања странке, донети решење којим ће наложити да се возила, ствари и други предмети уклоне у одређеном року, који се може одредити и на минуте.

Решење из става 2. овог члана лепи се на те ствари, односно предмете уз назначење дана и часа када је налепљено и тиме се сматра да је достављање извршено, а доцније оштећење, уништење или уклањање овог решења не утиче на ваљаност достављања.

Ако лице из става 1. овог члана не поступи по датом налогу, комунални инспектор ће одредити постављање уређаја којим се спречава одвожење возила, односно одредиће да се возила, ствари и други предмети уклоне о трошку корисника, односно сопственика, на место које је за то одређено.

Трошак из става 4. овог члана се утврђује актом јединице локалне самоуправе и може да обухвата трошкове поступка, одношења возила, ствари и другог предмета, лежарине и друге доспеле трошкове.

Одлуком јединице локалне самоуправе се може предвидети да вршилац комуналне делатности као поверилац доспелог потраживања у чијим се рукама налази дужниково возило, ствар и други предмет уклоњен по налогу надлежног органа, има право задржати га док му не буде исплаћено потраживање.

Жалба против решења из ст. 1. и 2. овог члана не одлаже његово извршење.

Решење и жалба на решење

Члан 37.

Ако комунални инспектор приликом вршења надзора утврди да пропис није примењен или да је неправилно примењен, у року који не може бити дужи од 15 дана од дана извршеног надзора донеће решење о отклањању утврђене неправилности и одредиће рок за њено отклањање.

На решење комуналног инспектора може се изјавити жалба општинском, односно градском већу у року од 15 дана од дана достављања решења, сем ако је законом друкчије предвиђено.

О жалби веће одлучује у року од 30 дана од дана пријема жалбе. Жалба не одлаже извршење решења комуналног инспектора.

Решење већа јединице локалне самоуправе је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Сарадња са комуналном милицијом и републичким инспекцијским службама

Члан 38.

Комунални инспектор у обављању послова сарађује са комуналном милицијом и инспекцијским службама Републике Србије, у складу са законом.

Сарадња из става 1. овог члана обухвата нарочито: међусобно обавештавање, размену информација, пружање непосредне помоћи и предузимање заједничких мера и активности од значаја за обављање послова комуналне инспекције.

X. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршај одговорног лица у јединици локалне самоуправе

Члан 39.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у јединици локалне самоуправе уколико:

1) не поступи по решењу из члана 33. став 1. тач. 1), 2), 4), 5), 7) и 8) овог закона;

2) не достави Министарству извештај, податке и обавештења из члана 8. ст. 1. и 2. овог закона;

3) не поступи у складу са чланом 17. овог закон;

4) не поступи у складу са чланом 28. став 4. овог закона.

За поновљени прекршај из става 1. овог члана учиниоцу ће се изрећи новчана казна из става 1. овог члана и казна затвора до 30 дана.

За прекршај из става 1. овог члана одговорном лицу у надлежном органу управе, односно у јединици локалне самоуправе, односно организацији која врши јавна овлашћења, може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења послова у трајању од шест месеци до три године.

Преступи

Члан 40.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако:

1) као вршилац комуналне делатности не организује или престане да организује комуналну делатност на начин предвиђен чланом 14. овог закона;

2) као вршилац комуналне делатности не исказује пословне резултате на начин предвиђен чланом 22. овог закона.

За привредни преступ из става 1. казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара.

Правном лицу из става 2. овог члана може се за привредни преступ из става 1. овог члана поред прописане казне изрећи и заштитна мера забране обављања одређених делатности.

Прекршаји правног лица

Члан 41.

Новчаном казном од 300.000 до 1.500.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не достави Министарству извештаје, податке и обавештења из члана 8. ст. 3. и 4. овог закона;

2) користи комуналну услугу на начин супротан члану 18. овог закона;

3) одбије да омогући вршиоцу комуналне делатности интервенцију на комуналној инфраструктури, у циљу редовног прегледа, поправке или хаварије, у складу са чланом 21. овог закона;

4) као вршилац комуналне делатности не обавести кориснике комуналне делатности о планираном прекиду обављања комуналне делатности у складу са чланом 15. овог закона или не обавести надлежни орган управе јединице локалне самоуправе о непланираном прекиду обављања комуналне делатности у складу са чланом 16. овог закона;

5) као вршилац комуналне делатности обустави пружање комуналне услуге из разлога који нису наведени у члану 19. овог закона;

6) као вршилац комуналне делатности не отклони последице извршене интервенције на изграђеној комуналној инфраструктури у року од седам дана од дана завршетка интервенције како је то предвиђено чланом 21. овог закона.

7) не омогући комуналном инспектору несметано обављање надзора, односно преглед објеката, постројења и уређаја и пословних просторија ради прикупљања неопходних података у складу са чланом 34. став 1. тачка 3) овог закона;

8) не уклони ствари и друге предмете са површина јавне намене ако су они ту остављени противно прописима односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 10) овог закона;

9) одлаже отпад на местима која нису одређена за ту намену, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 12) овог закона;

10) спаљује отпад изван за то одређеног постројења, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 13) овог закона;

11) не одлаже комунални отпад у за то одређене комуналне контејнере, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 14) овог закона;

12) одлаже комунални отпад на местима која нису одређена као регистроване комуналне депоније, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 15) овог закона;

13) одлаже отпад грађевинског материјала, земљу и грађевински материјал противно прописима, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 16) овог закона;

14) одлаже отпад и отпадне материје у водотоке и на обале водотока, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 17) овог закона;

15) обавља комуналну делатност, супротно члану 9. овог закона;

16) не поседује решење из члана 9а став 5. овог закона;

17) обавља комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка 4) овог закона без сагласности јединице локалне самоуправе, односно без закљученог уговора о пословно-техничкој сарадњи са јединицом локалне самоуправе и/или вршиоцем комуналне услуге из члана 9б овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању до три године, а одговорном лицу да врши одређене послове у трајању од шест месеци до три године.

За прекршај из става 1. тачка 8) овог члана, уз изречену казну може се изрећи и заштитна мера одузимања предмета.

Прекршаји предузетника

Члан 42.

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако:

1) користи комуналну услугу на начин супротан члану 18. овог закона;

2) одбије да омогући вршиоцу комуналне делатности интервенцију на комуналној инфраструктури у циљу редовног прегледа, поправке или хаварије, у складу са чланом 21. овог закона;

3) не уклони ствари и друге предмете са површина јавне намене ако су они ту остављени противно прописима, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 10) овог закона;

4) одлаже отпад на местима која нису одређена за ту намену односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 12) овог закона;

5) спаљује отпад изван за то одређеног постројења, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 13) овог закона;

6) не одлаже комунални отпад у за то одређене комуналне контејнере, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 14) овог закона;

7) одлаже комунални отпад на местима која нису одређена као регистроване комуналне депоније, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 15) овог закона;

8) одлаже отпад грађевинског материјала, земљу и грађевински материјал противно прописима, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 16) овог закона;

9) одлаже отпад и отпадне материје у водотоке и на обале водотока, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 17) овог закона;

10) баца горуће предмете у комуналне контејнере и корпе за отпад, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 18) овог закона;

11) уништава ограде, клупе и дечија игралишта, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 19) овог закона;

12) уништава зелене површине, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 20) овог закона;

13) не омогући инспектору обављање контроле и не поступи по решењу инспектора којим је наређено извршавање утврђених обавеза и предузимања мера за отклањање недостатака;

14) обавља комуналну делатност, супротно члану 9. овог закона;

15) не поседује решење из члана 9а став 5. овог закона;

16) не достави Министарству извештај, податке и обавештења из члана 8. ст. 3. и 4. овог закона;

17) обавља комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка 4) овог закона без сагласности јединице локалне самоуправе односно без закљученог уговора о пословно-техничкој сарадњи са јединицом локалне самоуправе и/или вршиоцем комуналне услуге из члана 9б овог закона;

18) не достави извештај о количинама сакупљеног комуналног отпада јединици локалне самоуправе из члана 9б став 4. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране обављања делатности у трајању до три године.

За прекршај из става 1. тачка 3) овог члана уз изречену казну може се изрећи и заштитна мера одузимања предмета.

Прекршаји физичког лица

Члан 43.

Новчаном казном од 20.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) користи комуналну услугу на начин супротан члану 18. овог закона;

2) одбије да омогући вршиоцу комуналне делатности интервенцију на комуналној инфраструктури, у циљу редовног прегледа, поправке или хаварије, у складу са чланом 21. овог закона;

3) не уклони ствари и друге предмете са површина јавне намене ако су они ту остављени противно прописима, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 10) овог закона;

4) одлаже отпад на местима која нису одређена за ту намену, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 12) овог закона;

5) спаљује отпад изван за то одређеног постројења, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 13) овог закона;

6) не одлаже комунални отпад у за то одређене комуналне контејнере, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 14) овог закона;

7) одлаже комунални отпад на местима која нису одређена као регистроване комуналне депоније, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 15) овог закона;

8) одлаже отпад грађевинског материјала, земљу и грађевински материјал противно прописима, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 16) овог закона;

9) одлаже отпад и отпадне материје у водотоке и на обале водотока, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 17) овог закона;

10) баца горуће предмете у комуналне контејнере и корпе за отпад, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 18) овог закона;

11) уништава ограде, клупе и дечија игралишта, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 19) овог закона;

12) уништава зелене површине, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 20) овог закона;

13) не омогући инспектору обављање контроле и не поступи по решењу инспектора којим је наређено извршавање утврђених обавеза и предузимања мера за отклањање недостатака.

За прекршај из става 1. тачка 3) овог члана уз изречену казну може се изрећи и заштитна мера одузимања предмета.

ХА ДАН КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Члан 43а

Дан комуналних делатности у Републици Србији обележава се прве суботе у септембру месецу.

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Положај вршилаца комуналне делатности

Члан 44.

Облици међуопштинске сарадње успостављени до дана ступања на снагу овог закона морају се ускладити са одредбама овог закона најкасније у року од две године од дана његовог ступања на снагу.

Ако на дан ступања на снагу овог закона комуналну делатност обавља физичко или правно лице које не може бити вршилац комуналне делатности у складу са чланом 5. овог закона, јединица локалне самоуправе је обавезна да у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона обезбеди да обављања те комуналне делатности врши физичко или правно лице које у складу са чланом 5. овог закона може обављати комуналну делатност.

Члан 45.

Комунална накнада предвиђена овим законом, ће се наплаћивати наредног дана од дана престанка наплате накнаде за коришћење грађевинског земљишта у складу са Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - одлука УС и 24/11), а најкасније од 1. јануара 2014. године.

Престанак примене и важења ранијих прописа

Члан 46.

Подзаконски прописи за спровођење овог закона биће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До ступања на снагу прописа утврђених овим законом остају на снази прописи који су донети на основу Закона о комуналним делатностима ("Службени гласник РС", бр. 16/97 и 42/98) ако нису у супротности са овим законом.

Члан 47.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о комуналним делатностима ("Службени гласник РС", бр. 16/97 и 42/98).

Ступање на снагу закона

Члан 48.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

У РЕДАКЦИЈСКОМ ПРЕЧИШЋЕНОМ ТЕКСТУ НЕ НАЛАЗЕ СЕ:

Чл. 24. Закона - 94/2024-366:

"Подзаконски прописи за спровођење овог закона биће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, осим подзаконског акта из члана 13. овог закона (нови члан 26а), који ће бити донет у року од годину од дана ступања на снагу овог закона.

Јединице локалне самоуправе дужне су да ускладе своја општа акта у року од шест месеци од дана ступања на снагу подзаконских аката из става 1. овог члана.

Јединице локалне самоуправе дужне су да програм из члана 14. овог закона (нови члан 29а став 1) донесу до 20.

децембра у складу са овим законом и законом којим се уређује буџетски систем.

Вршиоци комуналних делатности дужни су да у року од три месеца од дана ступања на снагу подзаконског акта из члана 4. став 6. закона (одредба члана 4. став 2. овог закона) ускладе своје пословање са тим подзаконским актом.

Вршиоци комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка 6а) Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/16 и 95/18), дужни су да у року од три месеца од дана ступања на снагу подзаконског акта из члана 7. овог закона (нови члан 9а став 2) поднесу захтев за добијање решења Министарству.

До доношења прописа на основу овлашћења из овог закона примењиваће се прописи који су донети на основу Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/16 и 95/18) ако нису у супротности са овим законом."

Чл. 21, 22, и 23. Закона - 104/2016-56:

"Члан 21.

Подзаконски акти који се доносе у складу са одредбама овог закона биће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Јединице локалне самоуправе дужне су да ускладе своја општа акта у року од шест месеци од дана ступања на снагу подзаконских аката из става 1. овог члана.

Члан 22.

Вршиоци комуналних делатности дужни су да у року од три месеца од дана ступања на снагу подзаконског акта из члана 4. став 3. тачка 2) овог закона ускладе своје пословање са тим подзаконским актом.

Члан 23.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи одредба члана 15. тачка 13) Закона о финансирању локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 47/11, 93/12 и 83/16)."